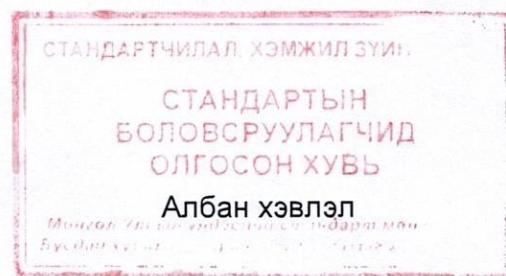




МОНГОЛ УЛСЫН СТАНДАРТ

Ерөнхий боловсролын сургуулийн орчны аюулгүй байдал
Ерөнхий шаардлага

MNS 6782:2019



СТАНДАРТ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗАР
УЛААНБААТАР ХОТ
2019 ОН

ӨМНӨХ ҮГ

Стандарт, хэмжил зүйн газар (СХЗГ) нь Олон улсын стандартчиллын байгууллагын жинхэнэ гишүүн бөгөөд үйл ажиллагааныхаа хүрээнд төрийн болон төрийн бус олон нийтийн байгууллагуудтай хамтран үндэсний стандарт боловсруулах ажлыг зохион байгуулдаг.

Улсын стандартын төсөл боловсруулах ажлыг холбогдох салбарын техникийн хороогоор дамжуулан гүйцэтгэдэг бөгөөд техникийн хороодоор хэлэлцэж дэмжсэн, зөвшилцэлд хүрсэн стандартын төслийг Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын тушаалаар баталснаар улсын хэмжээнд хүчин төгөлдөр болно.

Энэхүү стандартын төслийг БСШУСЯ-ны Ерөнхий боловсролын бодлогын газрын дарга Т.Ням-Очир, Сургалтын орчин, сурх бичиг, хэрэглэгдэхүүний бодлого, хэрэгжилт хариуцсан мэргэжилтэн Р.Балжинням, Ерөнхий боловсролын хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт хариуцсан мэргэжилтэн А.Цолмон, Бага боловсролын стандарт, хөтөлбөр, арга зүйн бодлого, хэрэгжилт хариуцсан мэргэжилтэн Ж.Мягмар, Сургуулийн хоол, хүнсний хангамж, орчны аюулгүй байдлын бодлого, хэрэгжилт хариуцсан мэргэжилтэн Б.Дуламханд нар боловсруулж Хүүхдийн хөгжил, хамгааллын стандартчиллын техникийн хорооны хурлаар хэлэлцэн дэмжсэн.

Стандарт, хэмжил зүйн газар (СХЗГ)

Энхтайваны өргөн чөлөө 46 а

Шуудангийн хаяг:

Улаанбаатар-13343 ш/х-48

Утас:263860

Факс (976-11)458032

E-mail: standardinform@masm.gov.mn

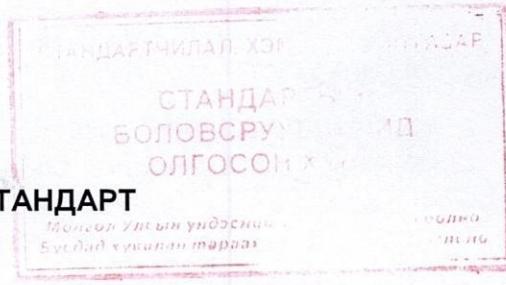
www.estandard.gov.mn

www.mas.mn

© СХЗГ 2019

“Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай”
Монгол Улсын хуулийн дагуу энэхүү стандартыг бүрэн, эсвэл хэсэгчлэн хэвлэх,
олшруулах эрх нь гагцүү СХЗГ (Стандартчиллын төв байгууллага)-т байна.

МОНГОЛ УЛСЫН СТАНДАРТ



Ангилалтын код: 03.080.30

Ерөнхий боловсролын сургуулийн орчны аюулгүй байдал. Ерөнхий шаардлага

School environment safety. General requirements

MNS 6782:2019

Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын 2019 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн C/40 дүгээр тушаалаар батлав.

Энэхүү стандарт нь 2019 оны 10 дугаар сарын 16-ны өдрөөс эхлэн хүчинтэй.

1 Зорилго

Энэхүү стандартын зорилго нь ерөнхий боловсролын сургууль /цаашид “сургууль” гэх/-ийн гадаад болон дотоод орчинд тавих ерөнхий шаардлагыг тодорхойлж, аюулгүй байдлыг хангахад оршино.

2 Хамрах хүрээ

Энэхүү стандартыг бага, суурь, бүрэн дунд боловсролын сургалтын үйл ажиллагаа эрхэлж буй өмчийн бүх хэлбэрийн байгууллага, нийгмийн түвш, багш, суралцагч, судлаач, ерөнхий боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн болон орон нутгийн удирдлага, хяналтыг хэрэгжүүлэгч байгууллагууд хэрэглэнэ.

3 Норматив эшлэл

Энэхүү стандартад холбогдох хууль, дүрэм, журам, норм болон дараах стандартаас эш татсан бөгөөд эдгээрт өөрчлөлт орсон тохиолдолд хамгийн сүүлийн эх материалаас эш татна. Үүнд:

- БНБД 66-88, Сургалт хүмүүжлийн барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах норм, дүрэм;
- БНБД 65-79, Ерөнхий боловсролын сургууль. Дотуур байрт сургууль;
- MNS CAC RCP 39:2011, Нийтээр нь үйлчлэх хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд мөрдөх эрүүл ахуйн дадал;
- БНБД 31.03.03, Олон нийт, иргэний барилга;
- БНБД 30.01.04, Хот тосгоны төлөвлөлт барилгажилт;
- БНБД 41.01.11, Халаалт, агаар сэлгэлт ба кондиционер;
- БД31-113-11, Ерөнхий боловсролын сургуулийн барилгын төлөвлөлт;
- БД 43-101-03, Цахилгаан байгууламжийн дүрэм;
- MNS 6055:2009, Иргэний барилгын төлөвлөлтэд хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний шаардлагыг тооцсон орон зай, орчин. Үндсэн шаардлага;
- MNS 4585:2016, Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага;
- MNS 6444:2014, Сургуулийн бус. Техникийн ерөнхий шаардлага;
- MNS 0900:2018, Үндны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, түүнд тавих хяналт;
- MNS 6582:2016, Сурагчийн ширээ ба сандал. Техникийн шаардлага;
- MNS 4990:2015, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл мэнд. Хөдөлмөрийн эрүүл ахуй. Ажлын байрны орчин. Эрүүл ахуйн шаардлага;
- MNS 5924:2015, Нүхэн жорлон, угаадасны нүх. Техникийн шаардлага;

MNS 6782:2019

- MNS 5420-1-20:2004, Бага, суурь, бүрэн дунд боловсролын багц стандарт;
 - MNS 6423:2013, Барилга, орон сууц, гудамж талбайд тавих хяналтын камер.
- Ерөнхий шаардлага;
- MNS 5538:2005, Чийрэгжүүлэх, бялдаржуулах үйлчилгээ. Нийтлэг шаардлага;
 - MNS 4584:2003, Тосон будаг. Техникийн шаардлага ба турших арга;
 - MNS 6781:2019 Ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчдын дотуур байрны орчин, үйлчилгээ. Ерөнхий шаардлага;

4 Нэр томъёо, тодорхойлолт

Энэхүү стандартад дараах нэр томъёо, тодорхойлолтыг хэрэглэнэ.

4.1

сургуулийн орчин

Ерөнхий боловсролын сургуулийн хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээний тухай хуульд заасан сургуульд эзэмшүүлсэн газар, түүнээс эргэн тойронд 150 метр хүртэлх газар;

4.2

эзэмшил газар

Газрын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.3, Боловсролын тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.6-д заасан ерөнхий боловсролын сургуулийн мэдэлд байгаа сургалтад зориулсан газар;

4.3

сургуулийн гадаад орчин

суралцагчийн суралцах, хөгжих, хамгаалагдах нөхцөлийг бүрдүүлж, стандартын дагуу байгуулсан тоглоом, биеийн тамир, туршилтын болон задгай талбай, ногоон байгууламж, аж ахуйн үйл ажиллагааны бүс бүхий орчин;

4.4

задгай талбай

сургуулийн гадаад орчинд байх багш, ажилтан, суралцагчдын арга хэмжээ, уулзалт зохион байгуулах зориулалт бүхий зүлэгжүүлсэн эсхүл цардсан, хөрсний бохирдолгүй талбай;

4.5

сургуулийн дотоод орчин

олон нийт, иргэний барилгын норм дүрэм, стандартын дагуу барьсан сургуулийн барилга байгууламжийн дотор суралцагчийн суралцах, хөгжих, хамгаалагдах тэгш боломжийг бүрдүүлсэн материалаг орчин;

4.6

сургалтын хэрэглэгдэхүүн

сургалтын арга зүйг хэрэгжүүлэхэд ашиглах техник хэрэгсэл, багаж төхөөрөмж, урвалж бодис, загвар, үзүүлэн, тараах материал, сурх бичиг, гарын авлагага, цахим хэрэглэгдэхүүн.

5 Сургуулийн гадаад орчинд тавих аюулгүй байдлын шаардлага

5.1 Эзэмшил газар

- 5.1.1 Сургуулийн эзэмшил газрын хил нь тухайн сургуулийн барилга байгууламжаас 30 м-ээс багагүй зйтай байна.
- 5.1.2 Сургуулийн эзэмшил газрыг хүрээлэн буй орчноос тусгаарласан хашаа нь 1,6 м-ээс доошгүй өндөр, хурц үзүүргүй, бат бөх бэхэлгээтэй, хүүхэд авирах, шургах, мал амьтан орох боломжгүй, шонг газарт 0,5 м-ээс доошгүй суулгана.
- 5.1.3 Эзэмшил газрын 25-аас доошгүй хувь нь ногоон байгууламж байна.
- 5.1.4 Сургуулийн эзэмшил газар нь эмнэлэг, цагдаа, онцгой байдлын тусгай зориулалтын тээврийн хэрэгсэл нэвтрэх болон ачаа ачих, буулгах боломжтой байна.
- 5.1.5 Эзэмшил газар нь бүрэн гэрэлтүүлэгтэй, галын аюулаас хамгаалсан байна.
- 5.1.6 Сургуулийн эзэмшил газрын тохижилтод хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй, галын аюулгүй материал ашиглана.
- 5.1.7 Сургуулийн эзэмшил газрын талбайн өндрөөс биет унах эрсдэлтэй хэсэгт хамгаалалтын бус тогтоож, анхааруулах тэмдэг, тэмдэглэгээ байршуулна.
- 5.1.8 Ерөнхий боловсролын сургуулийн эзэмшил газрын зам талбайн зогсоолын тэмдэг тэмдэглэгээ, бүрэн бүтэн байдал болон хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангана.

5.2 Барилгын аюулгүй байдал

- 5.2.1 Сургуулийн барилга нь иргэдийн эрүүл мэнд, амь нас, эд хөрөнгө, хүрээлэн байгаа орчинд аюул учруулахгүй, бат бэх тогтвортой, галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах, хор хөнөөлийг хязгаарлах нөхцөлийг хангана.
- 5.2.2 Сургуулийн барилга байгууламж нь цахилгаан хангамж, эрчим хүчний найдвартай эх үүсвэртэй байх бөгөөд аянга зайлцуулагч газардуулгатай байна.
- 5.2.3 Барилга байгууламжийн ашиглалтын явцад газар хөдлөлтөд тэсвэргүй нь тогтоогдсон барилгад бэхэлгээ, хүчитгэл хийнэ.
- 5.2.4 Сургуулийн барилгын дээвэр, гадна хана ус нэвтэрдэггүй, дотор тал нь агаар, чийгний нөлөөнөөс хамгаалагдсан, 30 м/сек хурдтай салхины хүчийг тэсвэрлэх боломжтой байна.
- 5.2.5 Сургуулийн барилгын дээвэр болон сургууль орчинд харилцаа холбооны антен, тоног төхөөрөмж байрлуулахыг хориглоно.
- 5.2.6 Сургуулийн барилга нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд зорчих, хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг бүрэн хангасан, тэдний хэрэгцээ шаардлагад нийцсэн, MNS 6055:2009 стандартын шаардлагыг хангана.

5.3 Биеийн тамирын талбай

- 5.3.1 Биеийн тамирын талбайн хашаа, хэрэглэлийг MNS 5538:2005 стандартын дагуу бүрэн бүтэн, бат бэх, хөдөлгөөнгүй суурилуулан, аюулгүйн шаардлага хангана.
- 5.3.2 Биеийн тамирын талбайн хашааны тал бүрт осол гэмтлээс сэргийлсэн анхааруулах тэмдэг харагдахуйц газар байршуулна. Анхааруулах тэмдэгийн өргөн 300 мм, урт 600 мм, тэдгээрийн буланг 10 мм радиусаар дугуйруулна.

5.4 Сургалт-туршилтын талбай

- 5.4.1 Эзэмшил газар дахь сургалт-туршилтын талбай нь нийт талбайн 25 хувиас багагүй хувийг эзэлнэ.
- 5.4.2 Сургалт-туршилтын талбай хүлэмжтэй тохиолдолд бүтээцийг бат бөх, хөдөлгөөнгүй суурилуулж, бүрэн бүтэн байдал, аюулгүйн шаардлагыг хангана.

5.5 Аж ахуйн зориулалтын бүс

5.5.1 Аж ахуйн бүсэд зоорь, худаг, уурын зуух, агуулах, под станц, гарааш, авто зогсоолтой тохиолдолд тухайн бүсэд нэвтрэхийг хориглосон болон аюултай болохыг анхааруулсан тэмдэг тэмдэглээтэй, хүүхэд авиаах, шургах боломжгүй байна.

5.5.2 Уурын зуухны үнс зайлцуулалт нь сургуулийн барилгаас тусгаарлагдсан, орчныг бохирдуулахгүй хаалт хамгаалалттай байна.

5.6 Хог, хаягдлын цэг

5.6.1 Сургуулийн хог, хаягдал түр хадгалах цэг нь хана, хашаагаар тусгаарласан хаалттай, битүүмжлэл сайтай, хог ангилж хийх боломжтой, сургуулийн барилга байгууламжаас 30 м-ээс, усны эх үүсвэрээс 100 м-ээс багагүй зайд, зонхилох салхины доод зүгт байрлана.

5.6.2 Задгай талбайн хогийн сав нь хогийг ангилж хийх зориулалт бүхий тэмдэг тэмдэглэгээтэй, тагтай байна.

5.7 Хяналтын камер

5.7.1 Сургуулийн гадна орчныг бүхэлд нь хянах боломжтой MNS 6423 стандартын шаардлага хангасан хяналтын камер байршуулсан байна. Хяналтын камер нь дараах шаардлагыг хангана:

- Харанхуй, үзэгдэх орчин хязгаарлагдсан үед бичлэг хийх чадвартай;
- хүний зус царай, гадаад дүр төрх, содон шинж тэмдгийг татаж томруулах боломжтой байх;
- 8 баллын газар хөдлөлт, $\pm 40^{\circ}\text{C}$ -д тэсвэртэй.

5.7.2 Мэдээллийн нууцлал, аюулгүй байдлыг хангана.

5.7.3 Дүрс бичлэгийг 1 сараас доошгүй хугацаанд хадгалж архивлана.

6 Сургуулийн дотоод орчинд тавих аюулгүй байдлын шаардлага

6.1 Барилгын аюулгүй байдал

6.1.1 Сургуулийн барилга байгууламжийн аюулгүйн гарц нь аюулт үзэгдлийн үед ашиглахад бэлэн байна.

6.1.2 Аюул, аваар осол гарсан үед барилгаас гарах урсгал хөдөлгөөнийг харуулсан зураг, схем, аваарын гэрэл, дохио тэмдэглэгээ гарц бүрт байршуулна.

6.1.3 Гарцын тэмдэглэгээ харанхуйд гэрэлтүүлнэ.

6.1.4 Барилга байгууламжийн галын аюулгүй байдлын норм ба дүрэм БНБД 21-02-01-д заасны дагуу галын болон аюулгүй байдлын дохиоллын системтэй байна.

6.1.5 Галын аюулын үед ашиглах гидрокрант, галын хор, бусад хэрэгсэлтэй, хэрэглэх заавартай байна.

6.1.6 Сургууль цахилгаан шат /лифт/-тай бол бүхээгийн гадна, дотор байрлах товчлуур болон аваарын хонх нь хүүхэд, тэргэнцэртэй иргэн хүрэх түвшинд хаалганы 2 талд байрлана.

6.1.7 Цахилгаан шат нь давхар тус бүрийг мэдээллэх дуут дохио болон тоон тэмдэглэгээтэй байна.

6.1.8 Цахилгаан шат нь тэргэнцэртэй иргэн нэвтрэх боломжтой байна.

6.1.9 Цахилгаан шат нь байнгын гэрэлтүүлэг, аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаатай байна.

6.1.10 Хүүхэд унаж бэртэхээс сэргийлж цонхны салхивчны онгойх өнцгийг хязгаарласан түгжээтэй, хэрэв цонхны тавцан шалнаас 1 м-ийн өндөрт байрлах тохиолдолд хамгаалалтын хаалттай байна.

6.2 Агааржуулалт, дулааны нөхцөл

- 6.2.1 Анги танхимын агаар MNS 4585:2016 стандартын шаардлагыг хангана.
- 6.2.2 Анги танхим, өрөө тасалгааны харьцангуй чийгшилт 40-өөс 60 хувь байна.
- 6.2.3 Цонх бүр салхивчтай, саадгүй онгойлгох боломжтой, аюулгүйн хамгаалалттай байна.
- 6.2.4 Биеийн тамирын болон урлаг заал, хурлын заал, номын сангийн дулаан +15-аас 17°C , анги танхим, кабинет, лабораторийн өрөөний дулаан $+17\text{-}21^{\circ}\text{C}$ байна.
- 6.2.5 Агаар сэлгэлтийг нийтийн эзэмшлийн орчин, эмчийн өрөө, хувцас солих болон ариун цэврийн өрөөнд 1,5 цаг тутамд тус тус хийнэ.
- 6.2.6 Анги танхимын агаар сэлгэлтийг 1 дүгээр хүснэгтэд заасан давтамж, хугацаагаар тогтмол хийнэ.

1-р хүснэгт

Гаднах хэм	Ангид салхи оруулах хугацаа /минут/	
	Хичээлийн завсарлагаанаар	Ээлж солигдох үед
+10-аас +6	4-өөс 10	25-аас 35
+5-аас 0	3-аас 7	20-иос 30
0-ээс (-5)	2-оос 5	15-аас 25
-5-аас (-10)	1-ээс 3	10-аас 15
-10-аас бага	1-ээс 1,5	5-аас 10

6.2.7 Анги танхим дахь агаарын бохирдол pm-2,5 нь 25-аас 50 мкг/м³, pm-10 нь 50-иас 100 мкг/м³-ээс хэтрэхгүй.

6.2.8 Гаднах агаарын бохирдлоос шалтгаалан салхивч нээж, анги танхимд агаар сэлгэлт хийх боломжгүй тохиолдолд агаар цэвэршүүлэгч төхөөрөмж суурилуулж ашиглана.

6.2.9 Сургуулийн анги танхимын агаар сэлгэлтийн хоолой, төхөөрөмжид улирал тутам үзлэг, үйлчилгээ хийж, хэвийн үйл ажиллагааг хангана.

6.2.10 Хортой бодис ашиглах, уур, дулаан, тоос ялгаруулах кабинет, лаборатори, номын сангийн үншлагын танхим, ариун цэврийн өрөө, биеийн тамирын заал, хувцас солих өрөө, усан сан (бассейн), хоол үйлдвэрлэлийн хэсэг нь агаар сорох, гаргах механик салхивч, зориулалтын тоног төхөөрөмжтэй байна.

6.2.11 Анги танхим бүрт агаарын хэм, харьцангуй чийгшилд хяналт тавих хэрэгсэл байршуулна.

6.3 Гэрэлтүүлэг

- 6.3.1 Анги танхим нь нарны шууд тусгал, гялбаанаас сүүдэрлэх хөшигтэй, хөшиг тогтоогчийг бат бөх бэхлэнэ.
- 6.3.2 Анги танхим, хонгилд байрлуулсан гэрэлтүүлгийн хэрэгслийн суурь, бүрхүүлийг бат бөх тогтооно.
- 6.3.3 Ерөнхий боловсролын сургуулийн барилга байгууламжийн дотор цахилгаан холболт болон гэрэлтүүлэг, хүчний тоноглолд урсгал засвар, шинэчлэлтийг тогтоосон хугацаанд тогтмол хийнэ.

6.4 Цахилгаан хангамж

- 6.4.1 Цахилгааны аюулгүй байдлыг хангана.
- 6.4.2 Цахилгаан дамжуулах ил утсыг зориулалтын бүрхүүлээр далдална.
- 6.4.3 Цахилгааны щит нь хаалт хамгаалалт, түгжээтэй байна.
- 6.4.4 Цахилгааны saat ал гарсан үед ашиглах аваарын гэрлийг хонгилд суурилуулна.
- 6.4.5 Нар, салхины зай хураагуур, био-хий зэргийг сургуулийн цахилгаан хангамжид ашиглах тохиолдолд эрүүл, аюулгүйн нөхцөл шаардлагыг хангана.
- 6.4.6 Гэрлийн унтраалга, цахилгаан тэжээлийн залгуурын бүрэн бүтэн, хэвийн

ажиллагааг хангана.

6.4.7 Сургуулийн хананд гэрэл, чимэглэл, цахилгаан төхөөрөмж байршуулах тохиолдолд 2 м-ээс дээш өндөрт байх бөгөөд цахилгааны утсыг далдална.

6.4.8 Ерөнхий боловсролын сургуулийн бага ангид ашиглагдах шигтгээт залгуур, таслууруудыг стандартын дагуу байршуулан төлөвлөнө.

6.4.9 Ерөнхий боловсролын сургуулийн барилгад байрлах техникийн өрөө нь хүүхдийн аюулгүй бүрэн хангасан, байнгын цоожтой байна.

6.5 Барилгын дотоод засал

6.5.1 Барилгын төлөвлөлтийн норм, дүрмийн дагуу баригдсан өрөө, тасалгааны зориулалтыг өөрчлөхийг хориглоно.

6.5.2 Сургуулийн дотоод орчны эрсдэлтэй хэсэгт хяналтын камер суурилуулна.

6.5.3 Сургуулийн орох, гарах гарц, шат, хонгил, анги танхимын шалыг халтиргагүй материалын завсаргүй хийж, хүрээг хана, шаланд бэхэлнэ.

6.5.4 Бие засах газар, угаалгын өрөөний шалыг халтиргагүй зориулалтын материал (плита)-аар хийнэ.

6.5.5 Хаалга нь хаагдахад шууд цоожлогдохгүй, хоёр тийш савж онгойдоггүй байна.

6.5.6 Ширээ, хана, багана, шат, толны ирмэгт булангийн хамгаалалт хийнэ.

6.5.7 Шүршүүр, угаалга, гал тогооны бэлтгэлийн өрөөний шал нь ус зайлуулах хоолой (трап)-той байна.

Материалын сонголт

6.5.8 Сургуулийн барилгын засвар, үйлчилгээнд хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй материал ашиглана.

6.5.9 Хаалга шилэн оруулгатай тохиолдолд доргилт, цохилтод тэсвэртэй шил ашиглана.

6.5.10 Хоол үйлдвэрлэлийн газар, хүнсний ногооны агуулах, ариун цэврийн өрөөний ханыг шалнаас дээш 1,5 м, сургууль усан сан /бассейн/-тай тохиолдолд заалны ханыг 1,8 м шаазан хавтан (плита)-гаар өнгөлнө.

6.5.11 Гал тогоо, шүршүүр, ариун цэврийн болон бусад чийгшил ихтэй өрөөний таазыг тосон будгаар будна. Бусад өрөө, тасалгаа, хонгилын таазыг шохойдох буюу усан цийдмэг будгаар будна.

6.5.12 Барилгын дотоод засалд хэрэглэгдэх тосон будаг нь MNS 4584 стандартын шаардлагыг хангана.

Өнгө

6.5.13 Анги танхимын ханын дээд хэсэг, тааз нь цагаан, бусад хэсэг нь цайвар шар, ногоон, ягаан, цэнхэр, цонх нь цагаан өнгөтэй, гэрлийн ойлт 48 хувьтай байна.

6.6 Ус, усан хангамж

6.6.1 Ерөнхий боловсролын сургуулийн барилга, байгууламж нь стандарт, эрүүл ахуйн шаардлагыг бүрэн хангасан ундны болон ахуйн халуун устай, гал түймрээс хамгаалах усны нөөцтэй байна.

6.6.2 Хэсгийн усан хангамжтай тохиолдолд ус хангамжийн эх үүсвэрт эрүүл ахуйн бус тогтоож, эрүүл ахуйн дэглэмийг мөрднө.

6.6.3 Цэвэр усны төвлөрсөн системд холбосон байна.

Үндны ус

6.6.4 Үндны ус нь MNS 0900:2018. стандартын шаардлагыг хангана.

6.6.5 Хүний эрүүл мэндэд эрсдэлгүй, хүнсний зориулалтын материалын хийсэн, угааж, цэвэрлэхэд хялбар, ундны ус зөөх, хадгалах таглаатай савтай байна.

6.6.6 Зориулалтын ус цэвэршүүлэх төхөөрөмжийг 75 хүртэлх хүүхдийн дунд нэг

байхаар тооцож давхар бүрт байршуулна.

6.6.7 Суралцагч бүр хувийн ус уух аяга, савтай байна.

Ахуйн хэрэглээний ус

6.6.8 Сургуулийн хоолны газар, усанд орох газар, угаалгын газар, охидын ариун цэврийн өрөө, эмчийн өрөөг халуун, хүйтэн усаар тус тус хангана.

6.6.9 Жорлон, угаагуур нь байнгын устай байна.

6.7 Бохирын болон ариутгах татуургын систем

6.7.1 Ариутгах татуургын төвлөрсөн системтэй тохиолдолд:

6.7.1.1 Нэг ээлжинд хичээллэж буй 30 эмэгтэй хүүхдэд 1 суултуур, 40 эрэгтэй хүүхдэд 1 суултуур, 1 шээлтүүр, 40 хүүхдэд 1 гар угаагуур тус тус ноогдохоор тооцож байрлуулна.

6.7.1.2 Суултуурууд өөр хоорондоо тусгаарлагчтай, усны татуурга нь хүүхэд ашиглахад хялбар, бүхээг нь чөлөөтэй суух орон зйтай, дотроосоо түгжих боломжтой байна.

6.7.1.3 Ариун цэврийн өрөө нь хүүхдийн биеийн онцлогт тохирсон, хүйсээр ялгасан таних тэмдэгтэй байна.

6.7.1.4 Угаагуурын дэргэд саван, алчуур\гар хатаагч, таглаатай хогийн сав байрлуулна.

6.7.1.5 Ариун цэврийн өрөөнд хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний онцлогт тохирсон зориулалтын тоноглол бүхий тусдаа бүхээтэй байна.

6.7.1.6 Гар ариутгах, халдвартгуйжүүлэх уусмалыг хэрэглэх зааврыг санамжийн хамт анги танхимд байрлуулна.

6.7.2 Ариутгах татуургын төвлөрсөн системгүй тохиолдолд:

6.7.2.1 Гадна жорлонг хөрс, гүний ус бохирдуулахгүй, үерийн усанд автагдахгүй байхаар MNS 5924:2015 стандартын дагуу байгуулж, ашиглана.

6.7.2.2 Гадна жорлон нь сургуулийн барилга байгууламжаас 30 м-ээс холгүй зайд, зонхилох салхины доод талд байрлах бөгөөд ирэх, буцах замыг засаж, гэрэлтүүлэг байрлуулан аюулгүй болгоно.

6.7.2.3 Суултуурууд өөр хоорондоо тусгаарлагчтай, бүхээг (кабин) нь чөлөөтэй суух орон зйтай, дотроосоо түгжих боломжтой байна.

6.7.2.4 Гадна жорлонтой тохиолдолд гар угаагуурыг сургууль дотор байрлуулна.

6.7.2.5 Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн бие засах газрыг MNS 5924:2015 стандартын дагуу хэрэглэхэд хялбар, хүүхэд унаж, бэртэхээс хамгаалсан, тохирсон хэмжээ загвараар тохижуулна.

6.7.2.6 Төвлөрсөн системд холбогдоогүй тохиолдолд бохирын цооногтой байна.

6.7.2.7 Бохирын цооногийн бохирыг соруулж зөвшөөрөгдсөн газарт зайлцуулна.

6.8 Хонгил (коридор), шат, хувцасны өлгүүр

6.8.1 Сургуулийн хонгилд байршуулсан самбар, толь болон бусад зүйлсийг суралцагч, багш, ажилтанд эрсдэл үүсгэхгүй материалыар хийж сайтар бэхлэх бөгөөд тэдгээрийн ирмэг, буланд хамгаалалт хийнэ.

6.8.2 Сургуулийн хонгилыг олон нийтийн үйл ажиллагаа явуулах, сурагчид хичээлийн бус цагаар амрах, суух, тоглох зориулалтаар тохижуулах тохиолдолд зорчих хэсгийг хаах, гэрэлтүүлэг, агааржуулалтыг бууруулах, эрсдэл үүсгэхүйц тавилга, хэрэгсэл байршуулахыг хориглоно.

6.8.3 Шат нь 1,2 м-ээс багагүй өндөр хашлагатай, хүүхдийн биеийн өндөрт тохирсон хоёр өөр түвшний бариултай байна.

6.8.4 Шатны гишгүүр болон эргэлтийн талбайг халтирдаггүй материалыар хийнэ. Шатны эргэлтийн талбайн хэсэг дэх цонх хамгаалалттай байна.

6.8.5 Өгсөх, уруудах шатны хашлага хоорондын зайд хамгаалалт хийнэ.

6.8.6 Шатны орчинд халтирах, унахаас сэргийлэх таних тэмдэг, тэмдэглэгээг

байршуулна. Шатаар зорчих орчинд мэдээлэл, зураг байршуулахыг хориглоно.

6.8.7 Шатны эргэх хэсгийн хананд уруудах, өгсөх хэсэг харагдахуйц толь байршуулсан тохиолдолд аюулгүй байдлыг хангана.

Хувцасны өлгүүр

6.8.8 Хувцасны өлгүүр нь хүүхдийн биеийн өндөрт тохирсон, бэхэлгээ сайтай, хөдөлгөөнгүй, хувцас өлгөх дэгээ нь хурц үзүүргүй байна.

6.8.9 Нэгдсэн өлгүүртэй тохиолдолд анги тус бүрийн өлгүүрийг тусгаарласан, гэрэлтүүлэг сайтай, өлгүүрт орох, гарах хэсэгтэй, саадгүй нэвтрэх боломжтой байна.

6.9 Анги танхимд тавих шаардлага

6.9.1 Сургуулийн хүүхдийн ширээ, сандал нь хүүхдийн нас, биеийн онцлогт тохирсон, эрүүл ахуйн болон MNS 6582 стандартын шаардлагыг хангана.

6.9.2 Суралцагчийн ширээ, сандал нь хананаас 60-аас 70 см, самбараас эхний ширээ хүртэл 2-оос 2,75 м, самбараас арын ширээ хүртэл 8 м-ээс холгүй зайд байршил бөгөөд ширээ хоорондын зайд 50-иас 60 см байна.

6.9.3 Ангийн самбарын доод ирмэг бага ангид шалнаас дээш 70-аас 80 см, дунд, ахлах ангид 80-аас 90 см өндөрт байна.

6.9.4 Тусгалын дэлгэцийг техник хэрэгслээс (проектор) 4-өөс 7 м-ийн зайд байрлуулах бөгөөд эхний эгнээний хүүхэд дэлгэцнээс 1,8-аас 2 м-ээс доошгүй зайд, арын эгнээний хүүхэд 4-өөс 6 м зайд байрлана. Дэлгэц дээрх дүрсийг хажуугаас харах өнцөг 20-иос 25 хэмээс хэтрэхгүй байна.

6.9.5 Бага ангийн сурагчдын хичээллэх анги танхим дунд, ахлах ангиас тусдаа байрлах бөгөөд тусдаа орц, гарцтай байна.

6.10 Анги танхимиын тавилга, эд хогшил

6.10.1 Анги, танхим, хонгилын шүүгээ, тавилгыг хананд бэхлэн хөдөлгөөнгүй байршуулж, ирмэгт хамгаалалт хийнэ.

6.10.2 Дэлгэц, проектор ашиглах тохиолдолд тэдгээрийг суурилуулсан газраар баталгаа гаргуулах эсхүл тэмдэглэгээ хийлгэнэ.

6.10.3 Үзүүлэн таниулах материал нь эрүүл ахуйн шаардлага хангасан байна.

6.11 Хичээлийн кабинет, лаборатори

6.11.1 Кабинет, лабораториид байрлуулсан компьютер, сургалтын тоног төхөөрөмж тус бүр нь цахилгааны далд залгууртай байх бөгөөд цахилгааны утас нь тухайн танхим дахь компьютер, тоног төхөөрөмж зэрэг ажиллах ачааллыг даахуйц, далдлан битүүмжлэгдсэн, гол хамгаалагчтай, нэгдсэн унтраалгатай байна.

6.11.2 Аюул осол гарах тохиолдолд ашиглах эмнэлгийн анхан шатны тусlamж үзүүлэх эмийн сан, галын хор зэрэг хэрэгслийг танхимд байршуулна.

6.11.3 42В-оос дээш хүчдэл бүхий цахилгааны шугам газардуулагчтай байна.

6.11.4 Компьютерийн танхим 2-оос цөөнгүй салхивч бүхий цонхтой байна

6.11.5 Сургуулийн дотоод үйл ажиллагаанд ашиглах сервер, тоног төхөөрөмжийг зориулалтын дагуу тоноглогдсон өрөөнд байрлуулж аюулгүй байдлыг хангана.

6.11.6 Сургуулийн дотоод сүлжээний утас, сүлжээ салаалагч (свич)-ийг эмх цэгтэй татаж байрлуулна.

6.11.7 Компьютерийн кабинетад 1 хүүхдэд 4-өөс 5 м² талбай ногдох ба дуу шуугианы хэмжээ 45-аас 50 дБА-аас ихгүй, хана нь дуу шуугиан туслаагчтай байна.

6.11.8 Лабораторийн орчинг техникийн болон эрүүл ахуйн шаардлагад нийцсэн ус түгээгүүр, цахилгаан хангамж, агааржуулагч, туршилтад зориулсан ширээ, сандал, тодорхой чиглэлээр туршилт, судалгаа, дадлага ажил хийх тоног төхөөрөмж, хөдөлмөр хамгааллын болон эмнэлгийн анхны туслаамжийн хэрэгсэл болон бусад

шаардлагатай зүйлсээр тоноглоно.

6.11.9 Кабинет, лаборатори нь эрүүл ахуй, аюулгүй ажиллагааны хэм хэмжээг тусгасан дүрэм, заавартай байх бөгөөд түүнийг сурагчдад заавал танилцуулна.

6.11.10 Сургалтын суурь машин, тоног төхөөрөмжийн аюулгүй ажиллагааны шаардлага техникийн бүрэн бүтэн байдлыг хангана.

6.11.11 Техникийн паспорт, аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг суурь машин, тоног төхөөрөмжийн дэргэд байршуулна.

6.11.12 Лабораторийг усаар хангана.

Байгалийн шинжлэлийн лаборатори

6.11.13 Байгалийн ухааны (физик, биологи, хими) лабораторид угаагуур, шүршүүр, хортой болон хүчлийн хаягдал хадгалах, туршилт явуулахад бэлтгэх агааржуулалт сайтай өрөө, угаалтуур, усны цорго бүхий цэвэрлэгээний хэсэг заавал байна.

6.11.14 Урвалж бодис, багаж хэрэгсэлийг зориулалтын шүүгээ, тавиурт хадгална.

6.11.15 Шатамхай материалыг галын аюулгүй байдлыг хангасан саванд тусгай тэмдэг, хаяг нааж хадгална.

6.11.16 Гал унтраагч, галын хучлага, шүршигч, гар угаах тосгуурыг яаралтай нөхцөлд саадгүй ашиглах боломжтой газарт байрлуулна.

6.11.17 Цахилгаан тоног төхөөрөмжийн газардуулгыг тогтмол шалгана.

6.12 Номын сан, уншлагын танхим

6.12.1 Номын сангийн номын тавиурыг цонх ба дулааны шугамаас 0,6 м-ээс багагүй зайд хөдөлгөөнгүй суурилуулна.

6.12.2 Тавиур хооронд заавал нэвтрэх замтай байна. Тавиур хоорондын зайд нь 0,75 мкв, хана ба тавиур хоорондын зайд нь (хананд паралелаар) 1,20 мкв, тэдгээрийн эгнээ хоорондын зайд 0,45 мкв байна.

6.12.3 Номын сангийн уншлага, үйлчилгээнд зориулсан тавилга тоног төхөөрөмж хурц ирмэггүй байна.

6.12.4 Номын фондын байрны дулаан $+18\pm2$ °C, агаарын чийгшил 55 ± 5 хувь байна. Уншлагын танхим болон бусад өрөө тасалгааны дулаан $+20\pm1,5$ °C, харьцангуй чийгшил 45 ± 7 хувь байна.

6.13 Биеийн тамирын заал

6.13.1 Сагсан бөмбөгийн самбар нь тэгш гадаргутай, тунгалаг, бүхэл хавтан материал (1 ба 2 дугаар зэрэглэлд бэхжүүлсэн аюулгүй шилээр)-аар хийж, гэрэл гялбахгүй байхаар байрлуулна.

6.13.2 Сагсан бөмбөгийн самбар хөдөлгөөнгүй бэхлэгдсэн байх бөгөөд түүний ирмэг нь хамгаалах бүрхүүлтэй байна.

6.13.3 Сагсан бөмбөгийн самбарын тулгуурт хамгаалах зөвлөвч хийнэ.

6.13.4 Сагсан бөмбөгийн цагираг аливаа хүчний нөлөөнд өртөхөд самбар хөдөлж хөндөгдөхгүй байхаар тооцоолж, самбарыг тогтоосон бүтэц тулгуур дээр цагирагийг бэхлэн суурилуулна. Цагираг нь угсралт бэхэлгээ болон самбартай шууд авцалдан холбогдохгүй.

6.13.5 Цагирагны торонд бөмбөг орооцолдон тогтохгүй байх нөхцөлийг хангана.

6.13.6 Заалны гэрэлтүүлгийн хэрэгсэлийг доргилт үүсэхэд хагарахгүй, унахгүй байхаар бат бөх бэхлэнэ.

6.13.7 Гар бөмбөгийн шонг шал буюу газарт бэхлэх ба тэмэр олс, татуурга, хүндрүүлэгчгүйгээр тогтоож түүнийг зөвлөн материалыаар бүрнэ. Хөндлөнгийн аюул учруулах хэрэгсэл байхыг хориглоно. Шон тогтоогоогүй үед нүхийг заавал таглана.

6.13.8 Хөл бөмбөгийн шонгын хоорондох зайд 7,32 метр, хөндлөвчийн доод ирмэгээс газар хүртэлх зайд 2,44 метр байх бөгөөд шон болон хөндлөвчийн өргөн

ба зузаан нь ижил 12 см-аас илүүгүй байна.

6.13.9 Биеийн тамирын заалны шал нь зориулалтын материалыаар хийсэн, халтирах, бүдрэх нөхцөл үүсч гэмтээгүй байна.

6.13.10 Биеийн тамирын заал нь 2 дугаар хүснэгтэд заасан хэмжээ бүхий тусдаа өрөөтэй байна.

2-р хүснэгт

Өрөөний зориулалт	Талбайн хэмжээ (кв.м)	
	Хөвгүүд	Охид
Хувцас солих	10,5	10,5
Усанд орох	9	9
Цэвэрлэгээний		8
Багшийн		9

6.13.11 Усан бассейнтай тохиолдолд хувцас тайлах болон шүршүүрийн өрөөнд халтирахаас хамгаалсан дэвсгэртэй байна.

6.13.12 Аврах хантааз, цагираг, заагуур мод, хөвөгчөөр хангана.

6.13.13 Усан сан /бассейн/-д усны гүний хэмжээг заасан тэмдэг, тэмдэглэгээ байрлуулна.

6.13.14 Эмнэлгийн анхан шатны тусламж үзүүлэх боломжоор хангана.

6.14 Урлаг, соёлын танхим

6.14.1 Урлаг соёлын танхим нь 2-оос доошгүй гарцтай, "гарц" гэсэн байнгын ажиллагаатай гэрлэн тэмдэгтэй байна.

6.14.2 Гал унтраах анхан шатны 2-оос доошгүй хэрэгсэл, галын дохиолол болон урсгал агааржуулалтын автомат системтэй байна.

6.14.3 Суудлын эзлэх талбай нь нийт талбайн 60 хувиас хэтрэхгүй байна.

6.14.4 Суудлын эгнээ хоорондуур чөлөөтэй явах зйтай байна.

6.14.5 Урлаг, соёлын танхимын шал дэвсгэртэй байж болно. Дэвсгэртэй тохиолдолд шаланд найдвартай бэхэлнэ.

6.15 Эмчийн өрөө

6.15.1 Сургууль нь эмчийн үзлэгийн өрөө, халдварт хамгааллын дэглэмийн шаардлага хангасан тусгаарлах өрөөтэй байна.

6.15.2 Эмчийн өрөө нь гар угаах угаагууртай, бие засах өрөөнд ойрхон байна.

6.15.3 Эмчийн өрөөг яаралтай тусламжийн эм хэрэгсэл, эмийн цоожтой шүүгээ, үзлэгийн ор, компьютер, ширээ сандал, нийгмийн эрүүл мэндийн сургалт сурталчилгааны багц, сурагчийн эрүүл мэндийн карт, түүнийг хадгалах шүүгээ, охидын сарын тэмдэгийн үед туслах яаралтай тусламжийн багцаар хангана.

6.16 Гал тогоо/цайны газар, түүний зохион байгуулалт

6.16.1 Сургуулийн хоолны газарт хоол, хүнсний үйлдвэрлэл, үйлчилгээний технологийн шат дамжлага бүрт аюулгүй байдлын эрсдэлийг тогтоож, зохистой дадлыг нэвтрүүлнэ.

6.16.2 Хоол, хүнсэнд хэрэглэх ус нь MNS 0900:2018 стандартын шаардлага хангана.

Хүнсний бүтээгдэхүүн хүлээж авах, хадгалах

6.16.3 Сургуулийн гал тогоо нь хүнсний түүхий эд хүлээн авах тусдаа хаалгатай байна.

6.16.4 Хүнсний ногооны агуулах нь цементэн шалтай, мод, сеткен тавиур байрлуулсан, агаарын 0°C -ын хэмтэй байна.

6.16.5 Хуурай хүнсний агуулахын шал, хана нь угааж цэвэрлэхэд хялбар, тунд шаталсан тавиур байрлуулсан, агаарын температур $+4,5^{\circ}\text{C}$ -ээс 21°C хэмтэй байна.

6.16.6 Хүнсний бүтээгдэхүүний тавиурыг мод, зэвэрдэггүй ган (нерж) материалыаар хийж, шалнаас 15,5-аас 20,5 см, хананаас 15,5 см-ийн зайд байрлуулна.

6.16.7 Хөргөгч, хөлдөөгчийг хуурай хүнс, бэлтгэлийн өрөөнөөс тусдаа агуулахад байрлуулж, түүнд жимс, жимсгэнэ, түргэн гэмтэх хүнс, мах, сүү, цагаан идээг төрөлжүүлж хадгална.

Хоол, хүнс боловсруулах

6.16.8 Бэлтгэлийн өрөө /хэсэг/, халуун хоол боловсруулах өрөө /хэсэг/, гурилан бүтээгдэхүүнээр үйлчилдэг бол нарийн боовны өрөө /хэсэг/, халуун хоол олгох хэсэгтэй байна.

6.16.9 Бэлтгэлийн өрөө /хэсэг/ нь түүхий хүнсний бүтээгдэхүүнийг шинж чанар, төрөл зүйлээр ангилан мах, ногоо, гурил бэлтгэх тусдаа бандан ширээтэй байна.

6.16.10 Халуун хоол боловсруулах өрөө /хэсэг/ нь зориулалтын тоног төхөөрөмжөөр тоноглогдсон хоол боловсруулах зохион байгуулалт бүхий дараалалтай технологийн зөв урсгалтай байна.

6.16.11 Технологийн урсгал шугам нь өөр хоорондоо огтлолцохгүй, тойрог урсгалаар явагдана.

6.16.12 Цай, хоол олгох хэсэг, бохир аяга, таваг хураах хэсгээс тусдаа байрлана.

6.16.13 Хүнсний зориулалтын зэвэрдэггүй ган (нерж), шаазан материалыаар хийсэн аяга, тавагтай байна.

6.16.14 Халуун боловсруулалт хийсэн бүтээгдэхүүнийг хонуулж, хөлдөөн хэрэглэх, ашигласан тос, тосон бүтээгдэхүүнийг дахин хэрэглэхгүй.

6.16.15 Химийн аргаар гаргаж авсан хүнсний будаг, цуу, цуужуулсан зэрэг бүтээгдэхүүн хэрэглэхгүй.

6.16.16 Гал тогооны өрөөний шал, хана, тааз, хаалгыг ус нэвтэрдэггүй, бат бөх, тэгш гөлгөр гадаргутай, өнгө үзэмж сайтай, цэвэрлэхэд хялбар, сайн чанарын материалыаар хийнэ.

6.16.17 Цонх, хаалгыг нь шавьж мэрэгч нэвтрэхээс хамгаалсан тортой, угааж цэвэрлэхэд хялбар, зайд, завсаргүй хаагддаг, түгжээтэй хийнэ.

6.16.18 Гал тогооны өрөө тасалгаа нь агааржуулагч, уур сорох хоолой бүхий уур гаргагчтай, гал унтраах хэрэгслийг нүдэнд ил харагдах газарт байрлуулна.

6.16.19 Хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээний ажилчид ажлын дүрэмт хувцас (өмсгөл, малгай, хормогч, ажлын гутал өмсөж гарын алчууртай)-аа бүрэн өмсөж, эрүүл ахуйн шаардлагад нийцүүлэн гартаа бөгж, бугуйвч, цаг зүүхгүй, хумс будаггүй, урт ургаагүй байна.

6.16.20 Ажилчдын эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх нөхцөлийг MNS 4994:2000 стандартын дагуу бүрдүүлнэ.

6.16.21 Хоол, хүнсний хог хаягдлыг шинж чанараар нь зориулалтын таглаатай саванд ангилан цуглуулж, хогийн цооног, хог цуглуулах цэгт хаяна.

Хооллох танхим

6.16.22 Хооллох заалыг хоол авах, бохир цуглуулах урсгал огтлолцохгүй байхаар зохион байгуулна.

6.16.23 Танхимын шалыг цэвэрлэхэд хялбар, халтиргаа үүсэхээргүй материалыаар хийнэ.

6.16.24 Ширээ сандал нь эвдрэл гэмтэлгүй, өнцөг буланд хамгаалалт хийнэ.

6.16.25 Хооллох танхимын үүдний орчимд эсхүл хооллох танхимын дотор хооллохын өмнө гар угаах угаагуур, саван, ариутгалын бодис байрлуулна.

7 Сургуулийн орчны аюулгүй байдалд тавих шаардлага

7.1 Сургуулийн ойролцоо байдаг авто зам нь хурд сааруулагчтай, аюулгүйн тэмдэг, тэмдэглэгээтэй, MNS 6444:2014 стандартыг хангасан байна.

7.2 Сургууль орчмын авто зам, талбай, авто зогсоол, гарц гарамтай хэсэгт замын хөдөлгөөний дүрэм, стандартад заасны дагуу хэвтээ болон босоо тэмдэг тэмдэглэгээг бүрэн бүтэн байршуулж, хүүхдийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангана.

7.3 Сургуулийн орчны бүсэд барилга угсралт, засвар үйлчилгээний ажил хийх тохиолдол, ухсан нүх, тогтоол усанд хамгаалалтын бүс тогтоож, тэмдэг тэмдэглэгээ байршуулна.

7.4 Сургууль орчны бүсэд үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгж, байгууллага, сууц өмчлөгчдийн холбоо (г.м) нь замын аюулгүй байдал (зам талбайн цэвэрлэгээ, халтиргаа, гулгаа арилгах гэх мэт)-ыг хангаж ажиллана.

7.5 Сургуулийн орчны бүсэд баар цэнгээний газар, түргэн үйлчилгээний цэг үйл ажиллагаа явуулах, тамхи, согтуулах ундаа худалдан борлуулахыг хориглоно.

7.6 Ерөнхий боловсролын сургуулийн эзэмшил газар болон ойр орчимд цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, кабель шугам, дэд станц байрлуулахыг хориглоно.

7.7 Ерөнхий боловсролын сургуулийн эзэмшил газар болон ойр орчимд байрлах инженерийн шугам сүлжээний байгууламж, суваг, худгийг аюулгүй, эрсдэлгүй байлгах нөхцөлийг хангулна.

8 Сургуулийн орчны аюулгүй байдлын менежментийн шаардлага

8.1 Сургуулийн дотоод хяналтын зөвлөл, сурагчдын өөрийн удирдлагын байгууллага болон эцэг эх, асран хамгаалагчийн зөвлөл хамтран сургуулийн гадаад, дотоод орчны аюулгүй байдлын зураглал гарган эрсдэлийн үнэлгээг улирал тутам хийж, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлнэ.

8.2 Шаардлагатай тохиолдолд мэргэжлийн байгууллагад хандаж эрсдэлийн үнэлгээ хийлгэнэ.

8.3 Сургуулийн эзэмшил газрыг зориулалтын дагуу ашиглах бөгөөд эзэмшил газарт суралцагчдын эрүүл, аюулгүй байдалд сөрөг нөлөө үзүүлэх үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно.

8.4 Сургалт-туршилтын талбайд цэвэрлэгээ, ариутгал, халдвартгүйжүүлэлт, хортон шавьж, мэрэгч устгах, бордох, услах ажлыг төлөвлөгөөний дагуу хийнэ.

8.5 Биеийн тамирын талбайд хөдөлгөөнт тоглоом тоглох, дасгал хөдөлгөөн хийх тоноглол, гүйлтийн зам, харайлтын талбайн бүрэн бүтэн байдалд тогтмол үзлэг хийж, осол гэмтэл гарах нөхцөл үүсэхээс урьдчилан сэргийлнэ.

8.6 Сургууль нь хүнсний ногоо тариалах, мал аж ахуй эрхлэх, хөдөлмөр, амралтын зуслангийн зориулалтаар төв суурин газрын ойролцоо болон хөдөө орон нутагт эдэлбэр газартай тохиолдолд тэнд багш, ажилтан, сурагчид ирж, очих, байрлах үеийн аюулгүй байдлыг хангах тусгай журамтай байна.

- 8.7** Хөгц, мөөгөнцөр үүсэхээс сэргийлсэн арга хэмжээг тодорхой давтамжтай хэрэгжүүлнэ.
- 8.8** Бие засах газар, гол тогоо, усанд орох газар, технологийн кабинетийн агааржуулагчийн торны бохирдлыг сар бүр цэвэрлэнэ.
- 8.9** Сурагчдад зориулсан хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүн болон хоол үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа эрхлэхээс өмнө харьяалах нутаг дэвсгэр дэх мэргэжлийн хяналтын байгууллагад мэдэгдэн урьдчилсан хяналт шалгалтад хамрагдаж дүгнэлт гаргуулна.
- 8.10** Суралцагчид аягаа өөрсдөө авч явдаг тохиолдолд сургууль дээр аягаа угаах боломжийг бүрдүүлнэ.
- 8.11** Ангийн цэвэрлэгээ, тохижилтын ажлыг харгалзах багш, сурган хүмүүжүүлэгчийн удирдлага дор хийнэ.
- 8.12** Хүүхдийн хоолны түүхий эд зөөх, хог ачих зэрэг ажил үйлчилгээг сургууль дээр хүүхэд байхгүй үед эсхүл хүүхдийн хөдөлгөөнгүй үед хийнэ.
- 8.13** Сургуулийн цахилгаан шатны аюулгүй ажиллагааг бүрэн ханган ажиллах үүрэг бүхий мэргэжлийн ажилтан ажиллана.
- 8.14** Ундны ус нь MNS 0900:2018 стандартын шаардлагыг хангаж буй эсэхэд жилд 1-ээс 2 удаа шинжилгээ хийлгэнэ.
- 8.15** Хогийн савны гуравны хоёр нь дүүрэхэд суллаж, ариутгагч бодисоор ариутгана. Дулааны улиралд ялаа, хортон шавьж үүрлэхээс сэрэмжилж, хогийн савны ойр орчмын газрыг 7-14 хоногт эрүүл ахуй, ариун цэврийн хяналтын байгууллагаас зөвшөөрсөн бодисоор цэвэрлэнэ.
- 8.16** Ундны ус хадгалах савыг 7 хоногт 1-2 удаа бүрэн суллаж, угааж, халдвартгүйжүүлнэ.
- 8.17** Ариун цэврийн өрөөний засвар үйлчилгээг тогтмол хийж, байнгын ажиллагааг хангана.
- 8.18** Жорлон хүрэх зам, гишгүүрт халтиргаа үүсэхээс сэргийлэх, ариутгах, халдвартгүйжүүлэх үйлчилгээг тогтмол хийнэ.

ТӨГСӨВ.